

Mestna občina
Ljubljana

Mestni svet

Svetniški klub samostojnih svetnikov

Krekov trg 10, 1000 Ljubljana

t: 01 306 45 45

sksam@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Številka: 90000-4/2025-10

Datum: 6. 5. 2025

Mestna občina Ljubljana

Mestni svet

ZADEVA: Amandmaji k predlogu Odloka o rebalansu proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2025

PRIPRAVIL: Aleš Primc, mestni svetnik stranke Glas za otroke in družine

K predlogu Odloka o rebalansu proračuna MOL za leto 2025 vlagam naslednje amandmaje:

- 1. Za sofinanciranje vgradnje osebnih dvigal v večnadstropne stavbe, ki dvigal še nimajo, se v letu 2025 namenijo sredstva v višini 5.000.000 EUR** in sicer z zagotovitvijo namenskih sredstev Javnemu Stanovanjskemu skladu za ta namen. Sredstva se zagotovijo: 967.219 EUR, iz postavke 045191 Gradnja parkirnih hiš na območju MOL predvidenih za gradnjo nevarne garažne hiše pod Ljubljansko osrednjo tržnico; 3.383.681 EUR, iz postavke 052005 Investicije v mestno kanalizacijsko infrastrukturo, postavka predvidenih sredstev za gradnjo kanala C0; 649.100 EUR iz postavke 081071 Atletski center Ljubljana.
- 2. Za denarno pomoč ob rojstvu vsem otrokom, se v letu 2025 namenijo sredstva v višini 5.000.000 EUR**, tako da bodo starši dobili 2.000 EUR ob rojstvu vseh otrok rojenih v letu 2025. Sredstva v višini 5.000.000 EUR se zagotovijo iz postavke 081071 Atletski center Ljubljana.
- 3. Iz predloga 25. člena Odloka se črta besedilo:**
»Javno podjetje Energetika, d.o.o. se lahko v letu 2025 dolgoročno zadolži pod naslednjimi pogoji:
- zadolžitev ne sme preseči 78.588.000 eurov«
- za namen: financiranje investicij v izgradnjo novega biomasnega kotla na lokaciji TE-TOL in «

OBRAZLOŽITEV

Glede amandmaja pod točko št. 1:

Dostopnost stanovanj je ključno vprašanje kakovosti življenja v urbanem okolju. Številne večstanovanjske stavbe v Ljubljani, zgrajene v preteklosti, niso opremljene z dvigali, kar močno otežuje vsakodnevno življenje številnim ranljivim skupinam prebivalstva. Zaradi tega je nujno, da Mestna občina Ljubljana uvede sistemsko sofinanciranje vgradnje dvigal, kar bo prispevalo k večji vključenosti, neodvisnosti in socialni pravičnosti. V 6. členu Odloka o ustanovitvi Javnega stanovanjskega sklada

Mestne občine Ljubljana je zapisano, da je eden od namenov JSS: »izboljšanje kvalitete obstoječih zasebnih stanovanj«. To določilo je po mnenju predlagatelja potrebno razumeti kot kvaliteto bivanja v obstoječih zasebnih stanovanjih, kamor brez dvoma sodi tudi dostopnost do stanovanja. Dostopnost do stanovanja z dvigalom ne pomeni samo večje kvalitete bivanja, ampak v mnogih primerih tudi nujen pogoj, da določena oseba sploh lahko živi v stanovanju.

Najbolj prizadete so starejše osebe, ki se s staranjem soočajo z zmanjšano mobilnostjo in se pogosto ne morejo brez pomoči premikati po stopniščih in hodnikih. Brez dvigala so pogosto priklenjeni na svoja stanovanja, kar vodi v socialno izolacijo in poslabšanje psiho-fizičnega zdravja. Enako je oteženo reševanje in zdravstvena oskrba, saj se s tem podaljša aktivacijska doba za uspešno izvedeno reševanje ali reanimacijo. Poleg tega dvigala olajšajo življenje gibalno oviranim osebam, vključno z uporabniki invalidskih vozičkov, ki brez takšnih dostopov praktično nimajo možnosti samostojnega življenja. Dostop do dvigala je ključen tudi za druge ranljive skupine npr. osebe s kroničnimi boleznimi, bolniki z boleznimi dihal, bolniki s srčno žilnimi boleznimi, bolniki po poškodbah ter bolniki po operacijah, ki imajo težave s premikanjem. Dostop do stanovanja z dvigalom je izjemno pomemben tudi za druge specifične skupine, kot so npr. nosečnice, starši z otroškimi vozički, itn.

Koristi vgradnje dvigal

Izboljšanje kakovosti življenja – dvigala omogočajo samostojnost in dostop do osnovnih storitev, kar zmanjša odvisnost od drugih.

Preprečevanje socialne izolacije in telesnih poškodb – številni starejši se brez dvigala izogibajo izhodom, kar vodi v osamljenost in posledično tudi v večje obremenitve zdravstvenega sistema.

Zmanjšanje nesreč in poškodb – številne padce na stopniščih, ki se dogajajo predvsem starejšim in gibalno oviranim osebam, je mogoče preprečiti z dostopom do dvigala.

Izboljšanje javnega zdravja in oskrbe – osebe z omejeno gibljivostjo lahko lažje pridejo do zdravstvenih pregledov in ostalih storitev, kar izboljšuje učinkovitost uporabe zdravstvenega sistema.

Olajšanje vsakodnevnega življenja – prenos nakupov, prtljage ali večjih predmetov postane preprostejše, kar olajša življenje vseh stanovalcev, ne le ranljivih skupin.

Boljša fizična dostopnost do stanovanja omogoča, da starejši ostanejo v svojih domovih dlje, namesto da se selijo v domove za starejše. S tem tudi dodatno pomagamo uresničevati Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1).

Povečanje turistične in najemniške privlačnosti – dostopne stavbe so bolj zaželeno tako za najemnike kot za turiste (še posebej iz prej omenjenih skupin), kar prinaša neposredno dodatna sredstva v mestni proračun (turistične takse, večja potrošnja itd.).

Možnost pridobivanja sredstev iz skladov EU (t.i. kohezijska sredstva) – projekte izboljšanja dostopnosti stanovanj in socialnega vključevanja starejših in gibalno oviranih je pogosto mogoče sofinancirati z evropskimi sredstvi, kar zmanjša stroške pri sofinanciranju tako za lastnike, kot tudi za občino.

Krepitev ugleda Mestne občine Ljubljana – občina, ki aktivno spodbuja vključujočo infrastrukturo, postavlja dober primer drugim (tako v Sloveniji in svetu) ter s tem krepi svoj ugled kot napredno in vključujoče mesto.

Glede amandmaja pod točko št. 2:

V Sloveniji se število rojstev zadnja leta drastično zmanjšuje in že več kot 40 let ne zagotavlja več naravnega obnavljanja prebivalstva, kar ogroža zdravstveni in pokojninski sistem, vodi v pomanjkanje

delovne sile na vseh področjih, pomeni varnostna tveganja ter ogroža blaginjo vseh občank in občanov. Eden izmed ukrepov za izraz hvaležnosti mamam in očetom, ki se odločijo za otroka je uvedba denarne pomoči za vse novorojenčke tudi v Ljubljani, kar mnoge slovenske občine izvajajo že vrsto let. Ta investicija ne pomaga le posameznim družinam, temveč prinaša širše koristi za lokalno skupnost in družbo kot celoto.

Prvi in najbolj očiten učinek višje denarne pomoči je finančna razbremenitev mladih družin, ki se mnoge soočajo s finančnimi težavami. Ob rojstvu otroka se pojavi veliko stroškov – od otroške opreme in oblačil do zdravstvenih potrebščin.

Mnogi mladi tudi odlašajo z rojstvom otrok ali se odločijo za manjšo družino zaradi ekonomskih negotovosti. Občine, ki ponujajo višjo pomoč, lahko spodbudijo več rojstev, kar dolgoročno uravnava demografsko sliko in zmanjšuje negativne posledice staranja prebivalstva. Dodatna sredstva, ki jih družine prejmejo, se v večini porabijo za nakup osnovnih potrebščin, kar spodbuja lokalno maloprodajo in storitve. Tako denarna pomoč ne pomaga le staršem, temveč tudi gospodarstvu v občini.

Uvedba denarne nagrade oz. občinskega izraza hvaležnosti ob rojstvu otroka ni socialna dajatev, ampak investicija v prihodnost občine in družbe.

Glede amandmaja pod točko št. 3.

Javno podjetje Energetika, d.o.o. še ni v redno uporabo vključilo 150.000.000 EUR investicijo - plinsko-parno enoto. Ta še sedaj redno ne deluje, kljub temu, da bi morala že leta 2022. Argument za to 150.000.000 EUR vredno investicijo je bil, da bo nadomestila kurjenje premoga. Kljub vloženim več kot 150.000.000 EUR je premog še vedno daleč najpomembnejši energent v TE-TOL. Za povečanje uporabe lesne biomase preden niso razjasnjene okoliščine skrb zbujaajoče 150.000.000 EUR investicije v plinsko-parno enoto, ki zamuja že več kot dve leti, ni potrebna takojšnja izgradnja novega kotla na biomaso za 100.000.000 EUR, saj se v obstoječem premogovnem kotlu lahko kuri tudi lesna biomasa, kar v TE-TOL tudi počnejo. Dokler se do konca ne spravi v obratovanje plinsko-parne enote, ne ugotovi odgovornosti ter morebitnih zgrešenih sistemskih pristopov k investiciji pri izvedbi projekta plinsko-parne enote, je škodljivo, nesmiselno, neracionalno in neodgovorno začeti nov 100.000.000 EUR vreden projekt, ki bi še dodatno udaril po žepu občanke in občane, preko plačevanja dragih položnic.

Viri za prerazporeditev sredstev:

- 967.219 EUR - postavka 045191: Gradnja parkirnih hiš na območju MOL predvidenih za gradnjo nevarne garažne hiše pod Ljubljansko osrednjo tržnico v predvideni vrednosti kar 61.300.000 EUR.

- 3.383.681 EUR - postavka 052005: Investicije v mestno kanalizacijsko infrastrukturo, postavka predvidenih sredstev za gradnjo kanala C0.

- 9.985.631 EUR - postavka 081071: Atletski center Ljubljana.

Iz proračunskih dokumentov je razvidno, da gre pri Atletskem centru Ljubljana za še en megalomanski projekt, z že sedaj ocenjeno vrednostjo 112.000.000 EUR. Glede na izkušnje s Kopališčem Ilirijo, Centralno čistilno napravo itn. pa lahko pričakujemo, da bo pod vodstvom Zorana Jankovića končen strošek narasel na preko 200.000.000 EUR. Prav tako glede na izkušnje s Kopališčem Ilirija (puščanje strehe ob prvem dežju), Stadionom Stožice itn., lahko pričakujemo, da bi bil to še en katastrofalno izveden projekt pod vodstvom Zorana Jankovića, ki si ga atleti ne zaslužijo. Ljubljana potrebuje sodoben Atletski center, vendar pa se te potrebe in upravičenega pričakovanja športnikov ne sme izkoriščati za korupcijo in neracionalno porabo denarja občank in občanov, ter s tem onemogočiti nujne investicije v kvaliteto življenja občank in občanov, npr. v dvigala. Mestni svet v tem mandatu ni obravnaval projekta Atletskega

centra, kar bi bilo nedvomno nujno potrebno pred začetkom izvajanja gradbenih del za tako proračunsko zahteven projekt. Pred začetkom izvajanja gradbenih del je nujno potrebna tudi neodvisna revizija projekta Atletskega centra. Prav tako predlagam, da se pred začetkom izvajanja gradbenih del oblikuje Svet za civilni nadzor izgradnje Atletskega centra, ki bo bedel nad izvajanjem projekta in bodo vanj vključeni tudi predstavniki, ki jih bosta predlagala opozicija v Mestnem svetu in Atletska zveza. Zaključek gradnje sodobnega Atletskega centra do konca leta 2028 zaradi tega ne bo ogrožena, ampak bo zagotovljena, prav tako pa tudi kvaliteta ter finančna vzdržnost projekta.

Aleš Primc
mestni svetnik stranke
Glas za otroke in družine